

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leta . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2878
NO. 107. — ŠTEV. 107.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

NEW YORK, FRIDAY, MAY 7, 1926. — PETEK, 7. MAJA 1926.

TELEFON: CORTLANDT 2878

VOLUME XXXIV. — LETNIK XXXIV

VPLIV STAVKE NA CENTRALNO EVROPO

Evropa govorja o mednarodni premogarski stavki. Clani federacije se bodo zbrali v pondeljek v Bruselju, da razpravljam o simpatijski stavki. Dva tisoč delavcev v franc. avtomobilski tvorunci je odložilo orodje.

PARIZ, Francija, 6. maja. — Dva tisoč delavcev v avtomobilski tvornici v Saint Ouen, predmestju Pariza, je zastavalo v znak simpatij z angleškimi delavci. To je edina dejanska podpora, katere je bilo deležno tukaj angleško stavkarsko gibanje, čeprav skuša ekstremistična delavska federacija napotiti svoje člane, naj zastavajo.

Frank Hodges, tajnik Mednarodne federacije premogarjev, je brzojavil iz Londona tajnikom posameznih federacij, naj bodo pripravljeni na vse eventualnosti. Hodges je pisal tudi M. Vigne-u, tajniku francoske premogarske federacije.

Mednarodno stavko smatrajo v tukajšnjih delavskih krogih za neverjetno, čeprav izjavlja Vigne, da je povsem lahko mogoča. Pravi, da bo sklical Mr. Hodges v prihodnjih par dneh sestanek mednarodnega komiteja ali v Bruselju ali pa v Londonu, na katerem bodo uveljavljeni dalekosežni sklepi. V zvezi s tem opozarja na zadnji sestanek komiteja v Ženevi, na katerem je bilo sklenjeno, da je treba proglašiti mednarodno stavko.

RIM, Italija, 6. maja. — Pričetek propada angleškega imperija vidi v sedanjem položaju L'Impero, fašistovski organ.

Grandijozni fenomen pred našimi očmi v Angliji je strašen simptom procesa razkroja, ki se vrši počasi, a na temelju neodoljive postave.

Rim je potreboval širisto let, da je padel, in bil je Rim, a je vendar podlegel. Angleško cesarstvo se je uspešno ustavljal prvemu barbaršemu napadu nemškega plemena. Pretorijanci pa izpodkopavajo imperij, zato se je težko ustvarljati.

Mi zasledujemo z velikanskim zanimanjem to tragedijo zgodovine, ki ponavlja vsak milenij svoj neizprosn krog ter otvarja mračne propade za pojemačo ter solnčne prizore za nastajajoče sile.

OSLO, Norveška, 6. maja. — Norveška vlada je včeraj prepovedala izoz premoga in koksa. Odplutje parnikov Bergen Steamship Line in Olsen Line so bili odgodeno vsled angleške generalne stavke.

BERLIN, Nemčija, 6. maja. — Stališče Berlina in v kolikor je mogoče presoditi, tudi cele Nemčije, napram angleški generalni stavki je stališče strahopolne reserviranosti. Nemški listi dobivajo natančna poročila o dogodkih v Angliji in na Nemce je napravila velik vtis način, kako obvladuje angleške oblasti položaj. Še večji vtis pa je napravila hladna trdnost, katero kaže angleška javnost vsprico takega velikanskega preobrata.

Vprašanje simpatijske stavke ni bilo še sploh načeto. Socijalistično časopisje opozarja na važnost boja v Angliji za nemške delavce, a slednji so očvidno bolj pripravljeni čakati, da vidijo, kaj bo do dosegli njih angleški tovariši.

Komunisti, ki si žele zadreg radi zadreg samih, se pritožujejo, da niso nemški delavci izpolnili niti najbolj elementarnih dolžnosti proletarske solidarnosti.

MEXICO City, Mehika, 6. maja. — Ricardo Trevino, generalni tajnik regionalne delavske konference, je objavil, da simpatizira organizirano mehiško delo z angleškimi stavkarji in da mu bo pomagala na najbolj uspešen način, ki je mogoč. Rekel je, da so že pričeli razmišljati kako bi bilo mogoče nuditi to pomoč.

Mehiško organizirano delo je moralno na strani angleškega dela v sedanjem konfliktu, — je izjavil senjor Trevino.

Rojaki, naročajte se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Ubegli zločinci zopet prijeti.

Pet zločincev, ki so po umoru pomožnega wardena zbežali iz jetnišnice, so zopet prijeti. Usmrtili so paznika Jacoba Judnicha.

OTTAWA, III., 6. maja. — Avtomobil, v katerem se je nahajala pet od sedmih zločincev, ki so včeraj po umoru pomožnega wardena Petra Kleina ter ranjenju nekega paznika pobegnili iz državnih kaznilnic v Stateville, so obkoličili danes zjutraj petnajst milj od tukaj policistov, pomožni šerifi in meščani.

Kaznjenci so se upirali aretaciji, in unel se je boj, tekom katerega so bili eden zločincev in dva pomožna šerifa tako poškodovani, da jih je bilo treba presteti v bolnico v Streator. Eden ranjenih je policijski Harry Miller iz Streatorja, ki je dobil kroglo v glavo. Kaznjene, ki je bil spoznam pozneje kot Fernando Roa, je dobil rane v boku in nogi. Trgovce Cahamaoh iz Streatorja je dobil rane v trebuhi in njegovo stanje je skrajno kritično.

STATENVILLE, III., 6. maja. Iz tukajšnje nove državne kaznilnice je pobegnilo včeraj sedem zločincev, obsojenih na dosmrtno ječo ali radi umorov ali pa radi ropa, potem ko so do smerti zabolili pomožnega wardena, Petera Kleina ter ranili jetniškega paznika Jakobay Judnicha. Jetniškega paznika Keely-ja in nekoga nadaljnega kaznjencev, ki je prosto hodil po kaznilnici naokrog, so s smrtnimi pretnjami prisili, da sta jima odprla vrata. Keely-ja in Cassidy-ja so našli poznej v bližnjem gozdu, privezana na drevesa.

Rabljatni kaznjenci so očividno že dolgo časa pripravljali svoj beg iz kaznilnice. Znali so cel ostvar urediti tako, da so nastopili pred pomožnim wardenom Kleinom v posledju izoliranih celic pri reportu ter ga umorili. Ob istem času pa so močno ranili paznika Judnicha, ki jih je propeljal načer. Po tem pa so poklicali v imenu Kleina paznika Keely-ja, katerega so prisili spraviti jih izven jetniškega ozidja. Pri tem pa so prišli mimo dveh paznikov, ki pa nista ničesar opazili, ker sta videla kaznjencev navidezno v očebki Keely-ja, čeprav je dvignil slednji svoj krvaveči prst, da ju opozori, da ni vse v redu.

Trupli umorjenega wardena ter ranjenega paznika so zaprli v izolacijski oddelok, kjer so ju posnežne našli. Pred obzidjem kaznilnice je stal jetniški avtomobil, katerega je vozil kaznjene Cassidy. Keely-ja so spravili v avtomobil ter prisili Cassidy-ja, da jih je odpeljal.

Zopetno izjalovljenje v Passaicu.

PASSAIC, N. J., 6. maja. — Potem ko je bil meščanski odsek pod vodstvom sodnika Cabella že več tednov zaposlen s tem, da spravi skupaj zastopnike vsled stavke prizadetih tekstilnih naprav ter stavkarjev, bi se moralno včeraj vršiti skupno posvetovanje delegatov z obeh stran. To posvetovanje pa je bilo odpovedano in stavkarski položaj je ostal vsled tega neizprenjen.

Sodnik Cabell je izjavil, da je bilo že skoro vse pripravljeno za takto posvetovanje, ko se naenkrat slovenske družbe, katerim so dali pravice imenovati delegate, kljub prejšnji sklenjenemu dogovoru objavile to novico v listih.

Vsled tega se je izjalovil načer.

V SPOMIN BRANILCEM AMERIKE

V Newark, N. J., bodo odkrili spomenik na čast onim, ki so žrtvovali svoje življenje za Ameriko. Spomenik se imenuje "Ameriške Vojne" ter ga je napravil slavni ameriški kipar Gutzon Borglum.

Strašna tragedija v arizonski puščavi.

Mati, katero je pičila kača, je umorila svoja oba otroka ter izvršila nato samomor. — Ni hotela sama zapustiti sveta.

CASA GRANDE, Ariz., 6. maja. — V tukajšnji bližini so našli trupla Mrs. E. J. Cox ter njeneh dveh otrok, kajih eden je bil star šest let, drugi pa štiri meseca.

Zenska je umorila najprvo oba otroka, kot razvidno iz zapuščenega pisma, da ju obvarjuje pred smrtno vseled lakote v puščavi, na kar je končala še svoje lastno življenje, ker ni mogla še nadalje prenaprati bolečin izvirajočih od pika kače-klopotake.

Njen mož je našel trupla, ko se je vrnil na svoj dom, dvajset milj južno-izčistočno od tukaj. Žena se je ustrelila v src. Stiri strani dolgo pismo, naščljeno na moža, je pojasnilo grozno dejanje.

Iz pisma je razvidno, da je pičila kača Mrs. Cox v nedeljo zvečer. Rano si je izrezala z nožem, potem ko niso mogla domača sredstva zmanjšati njenih bolečin. Pri tem si je očividno prerezala žilo.

Oslabljena od izgube krvi si ni mogla preskrbeti pomoči. Večkrat je ustrelila s puško, a to ni moglo vzbuditi pozornosti njenih sosedov, kajih najbližji stanejo sedem milj vstran. Skoro blazna od bolečin je ustrelila konečno otroka ter napravila konec tudi svojemu lastnemu življenju. Cox je delal na neki farmi, par milj od svojega doma in žena se je bila, da bosta utroka umrla od lakoči, predno se bo oče vrnil domov.

Pred obzidjem kaznilnice je stal jetniški avtomobil, katerega je vozil kaznjene Cassidy. Keely-ja so spravili v avtomobil ter prisili Cassidy-ja, da jih je odpeljal.

Usmrčenje treh uradnikov v Moskvi.

MOSKVA, Rusija, 6. maja. — Trije važni uradniki finančnega ministarstva, Bolin, Čepeljevski in Rabovič so bili usmrčeni danes na povelje državne politične policije.

Vsi trije so bili spoznani krimi, da so zlorabljali od vlade povrjeni jim urad za pospešenje svojih lastnih interesov potom špekulacije.

Delali so baje roko v roki s profesionalnimi špekulantmi na moskovski borzi in oni v Leningradu. Stevilni ti špekulantni so romali pred kratkim v ječo.

Iz neke pripombe, ki je izšla v Passaic Herald, je razvidno, da je vztrajal United Front komitej, kateremu načeluje voditelj stavke Albert Weisbord, pri svoji zahtevi, da zastopa stavkarje pri posvetovanju. Tvorničarji pa so Weisborda odklonili, ker nimajo nobenega stika z industrijami in je javile to novico v listih.

Vsled tega se je izjalovil načer.

HAVANA, Kuba, 5. maja. — Predsednik Mehadio je podpisal danes postavo, ki se tiče kontrole sladkorja in ki je bila pred kratkim sprejeta v poslanski zbor.

Nova postava bo skrivila sedanji pridelek sladkorja za deset centov.

Predsedniku se bo poverilo kontrola nad obema prihodnjima letinama in istočasno se bo določilo tudi kazni za kršenje novega zakona.

ANGLEŠKA GENERALNA STAVKA

Vozniki taksijev so sklenili, da se bodo danes pričrtili stavki. — Vlada je naprosila za razširjenje polnomoci v sili. — Pravi, da izboljšuje prostovoljci železniško službo. — Dva lista sta izšla v izdajah, sličnih oblik pisma. — Krožijo govorice, da bo stavka hitro uravnana.

Včerajšnji razvoji v angleški generalni stavki so bili:

Industrija je po vsej deželi počivala. Nadaljnje naprave so bile prisiljene zapreti svoja vrata radi pomanjkanja materijala in transportacijskih možnosti.

Izgredi so se završili v Londonu, Glasgow, Liverpoolu, Newcastle in drugih mestih. Neredi so bili omejeni v glavnem na bolj priprosta središča ter jih je zatrila policija.

Ministrski predsednik Baldwin je imenoval v officijelni British Gazette stavko "izziv parlamenta ter pot k anarhiji in pogibelji." Ministrski predsednik je že povedal poslanski zbornici, da se ne bo vlada nikdar vdala stavkarjem.

Minister za notranje zadeve Sir William Joynson Hicks je namignil v poslanski zbornici, da bodo uporabili čete, če bi bilo potrebno vzdržati bistvene službe.

Prostovoljci se še vedno oglašajo v vladnih rekrutacijskih postajah, in predstavitelji vlade izjavljajo, da je nekaj izboljšanja v transportaciji.

LONDON, Anglija, 6. maja. — Končajte stavko!

Ta ultimatum na delavce, ki vključuje neobhodno potrebeni predpogoji za obnovljenje pogajjanj, je ponovil včeraj v poslanski zbornici ministrski predsednik Baldwin tekom dolge debate glede težke križe, v kateri se nahaja Anglija vsled generalne stavke.

Dve različni vprašajih prideta tukaj vpoštov, — je reklo Baldwin, — stavka premogarjev in generalna stavka. Dokler ne bo slednja preklicana, je nemogoče vsako napredovanje.

Istemu stališču je dal izraza v zbornici lordov lord Birkenhead, minister za Indijo, ko je reklo, da se vlada tako dolgo ne bo pogajala, dokler bo obstajala pretnja ustavnih vlad.

Med govorniki, ki so nastopili v poslanski zbornici, je bil tudi prejšnji ministr. predsednik Lloyd George. Obžaloval je prenagljenost vlade pri prekinjenju pogajjanj ter reklo, da je to velika pomota Posvaril je vlado, da bo dežela kot taka stala za njo, da pa ne sme podcenjevati sile delavstva.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

Danes so naše cene sledeče:

Jugoslavija:

500 Din. — \$ 9.45 2000 Din. — \$ 37.00
1000 Din. — \$ 18.60 5000 Din. — \$ 92.00

Razpoložljiva na zadnje pošte in izplačuje "Poštna hranilnica" v Ljubljani.

Italija in zasedeno ozemlje:

200 lir. — \$ 9.00 500 lir. — \$ 21.50
300 lir. — \$ 13.20 1000 lir. — \$ 42.00

Pri nakazilih, ki značajo manj kot 200 lir, računamo po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpoložljiva na zadnje pošte in izplačuje Ljubljanska kreditna banka v Trstu.

Za posiljatve, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po mogočnosti še poseben popust.

Vrednost Dinarjem in Liram ni stalna, menja se večkrat in neprizakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančno ceno vnaprej; računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslan denar v roke

ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI

(Foreign Language Information Service — Jugoslav Bureau.)

AMERIŠKA ZGODOVINA V MAJU.

II.

15. maja 1918. — PRVA REDNA ZRAČNA POŠTNA ZVEZA. Prva poštna zveza na svetu potom zrakoplovje bila tega dne odtorjena med New Yorkom in Washingtonom. Prva zračna pošta je vporabila 3 ure in 20 minut, vteški postaj 6 minut in Philadelphia. Poštna pristojbina je znašala 24 centov za pismo.

20. maja 1862. — PREDSEDNIK LINCOLN PODPISAL HOMESTEAD LAW. — S tem zakonom je federalna vlada ustavnila pogoje za oddajo javnih zemljijšč. Po federalnem zakonu vsak državljan, moški ali ženska čez 21 let starosti, oziroma inozemec, ki ima prvi papir, more postati posestnik komada javnega zemljijšča (homestead) v obsegu 80 ali 160 akrov, pod pogojem da stanuje na tem zemljijšču in ga obdeluje. Homesteader postane potem popoln lastnik. Federalna vlada je postala lastnica te javne zemlje na tak-če način: trinajstotira izvirnih držav je prepustila federalni vladni približno 260 milijonov akrov; potom nakupa od Španije, Francije, Mehike, Texasa in Rusije je federalna vlada postala lastnica 1580 milijonov akrov; skupno javno zemljijšč v federalni lasti je znašalo torej 1840 milijonov akrov. Ustanovljen je bil General Land Office v Washingtonu, ki nadzira oddajo javnih zemljijšč. V vsakem kongresionalnem distriktu se je porej nahajala podružnica te federalne centralne. V zadnjem času pa se je število teh podružnic znatno skrivilo. Razlog pa je ta, ker je dandanes že preostalo le malo javne zemlje, primerne za homestead.

21. maja, 1902. — USTANOVITEV PRVE KUBANSKE VLADE. Tega dne se je ameriška vojska in uprava umaknili iz Kube in predala otok v roke novoizvoljene vlade kubanske republike.

24. maja 1819. — PLOVBA PRVEGA PARNIKA PREKO OCEANA. — Tega dne je parnik "Savannah" odplul iz Savannah, Georgia, v Liverpool. Bilo je to prvič, kar je parnik preplul atlantski ocean. Vožnja je trajala 22 dni. Parnik je bil mala ladija 350 ton in njegov parni stroj je vseboval 90 konjiskih sil.

25. maja 1803. — ROJSTNI DAN RALPH WALDO EMERSONA-A, ameriškega pesnika in misleca. Rodil se je v Bostonu, Mass. Ob snarti očetu je bila njegova vzgoja v rokah matere, visoko nadarjene ženske, in očetove sestre, Miss Mary M. Emerson, katere še obstoječi spisi so baje tako slični nečakovim. Emerson je pohajal latinsko šolo v Bostonu in kasneje Harvard univerzo. Po dovršenih študijah je podučeval v šoli starejšega mu brata in 1. 1823 je začel bogoslovne študije. L. 1836 je izdal prvo in morda najvažnejše svoje delo "O naravi". Nekateri enakomisliči priatelji so se redovito shajali v Emersonovi hi-

ši in so kmalu postali znani pod imenom "transcendentalne šole". L. 1844 je bila obledanjena prva serija Emersonovih esejev in L. 1844 je sledila druga. Istega leta je on bil soustanovitelj revije "The Dial", glasila newenglandški transcendentalistov. Objavil je v tej reviji več kot 40 spisov v prozi in stihu. Kasneje je Emerson postal urednik te revije in je vodil, dokler ni prenehala izhajati. L. 1847 je v drugič obiskal Anglijo in posledica tega potovanja je bila knjiga "Angleške poteze". L. 1860 je izšla knjiga "Conduct of Life", serija študij o kulturi, vedenju, sili itd., katera dela so za več kot generacijo bila meroljajna za Emersonove učenike. Ob koncu Civilne vojne je izdal svoj "Mayday" in druga dela. Umrl je 27. aprila 1882.

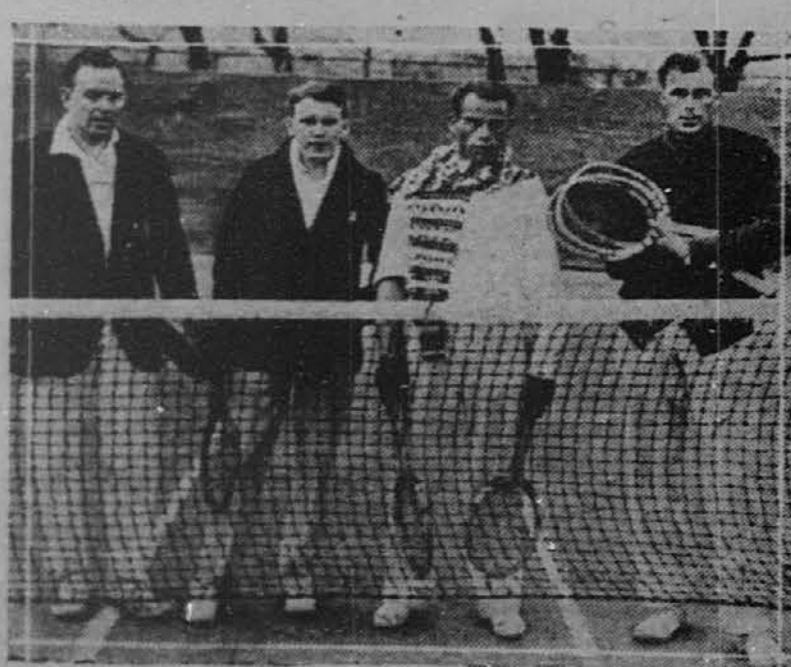
Emersonovo vodilno načelo je njegov odločni individualizem. Karkoli ovira popolni razvoj posameznika, treba po Emersonovem naziranju smatrati za zlo. Kakor pesnik ni Emerson imel mnogo zmisla za metrično harmonijo, ali nekatere njegove pesni, kot n. pr. "Rhodora" ali "Days", so polne. Radi zmislene vsebine svojih pesni on zavzema odlično stilisce med ameriškimi pesniki.

30. maja. — MEMORIAL DAY. — Navada, da se okinčajo grobovi vojakov 30. maja, je začela proti koncu Civilne vojne. Praznik se zove tudi Decoration Day, dasi uradno ime je Memorial Day (spominski dan). V nekaterih južnih državah pa proslavljajo praznik ob drugem dnevu, tako Georgia, Florida, Alabama in Mississippi dne 26. aprila in North in South Carolina dne 10. maja. Razlog je v tem, da je na jugu vse v cvetju že koncem aprila, radi česar se ta dan praznuje mesec dni prej.

31. Maja, 1819. — ROJSTNI DAN WALT WHITMAN-A. Ta proslavljeni ameriški pesnik se je rodil v West Hills na Long Islandu in državi New York. Iz šole je izstopil v 12. letu in postal je črkostavec in vaski učitelj. Razvil se je potem v časnike in 1. 1846 postal urednik dnevnika "Brooklyn Eagle". Po kratki odstopnosti v New Orleansu povrnil se je v New York in prevzel uredništvo lista "Freeman". Skupaj s svojim očetom je gradil in prostajal male hiše za stanovanje.

Prvo njegovo literarno delo so bile nekatere navadne pripovedi. L. 1855 pa je izdal svojo proslavljeno zbirko "Leaves of Grass" (Travno listje), ki je vzbudila mnogo kritika radi svoje revolucionarnosti in svojih nerimanih stihov. "Whitman the poet" je postal njegov splošni pridev, ali mnogi so pristavljal "the mad poet" (blazni pesnik). Od 1. 1862 do 1865 je bil Whitman urednik v notranjem departmaju federalne vlade. Kasneje je bil v uradu generalnega pravdnika, kjer je ostal, dokler ga ni zadebla paraliza, radi katere je moral ostaviti službo. L. 1867 je izšlo drugo iz-

IZ ŠPORTNEGA SVETA

Tekem v White Sulphur Springs, W. Va., so se udeležili najboljši ameriški igralci tenisa: Francis T. Hunter, Vincent Richards, A. H. Chapin in W. T. Tilden. Pri tekma sta zmagaala srednja dva.

Če ste se naveličali
navadnih . . .

NAVADNE kakovosti se človek hitro naveliča ter se ne zanima več zanjo. Edinole, če ima človek dalj časa nekaj nenavadnega, se mu priljubi.

To najlažje opazite pri hitrem divjanju in padanju gotovih cigaret.

Danes so proslavljanje, jutri pa že pozabljenje.

Helmar je pristna cigareta, ne pa navadna. Ko jo enkrat poskusite, ste dobljeni. Kajti niti čas, niti navada ne moreta uničiti neprekosljive kakovosti te nenavadno dobre cigarete.

Seznanite se s

HELMAR
Kraljico izrednih cigaret

danje omenjene zbirke, l. 1871 pa njegov spis "Democratic Vistas", v katerem propagira karakterično ameriško demokratično literaturo in odgovarja svojim kritikom. V slabem zdravju živel je deset let v Camdenu, N. J., pri svojem bratu. L. 1876 je izdal stoto izdanje svoje zbirke "Leaves of Grass". Zbirko svojih del v prozi je izdal pod imenom "Specimen Days". V zadnjih letih svojega življenja si je sam zgradil hišo, v kateri je umrl dne 20. marca 1892. Whitman je v Evropi najbolj poznan ameriški pesnik. Njegove pesni so bile prevedene v razne druge jezike.

Usoden skok z vlaka.

Logar Adam Durman iz Veljine v Bosni je na postaji v Bosanskem Novem skočil iz vlaka, ki se še ni bil ustavljen, tako nešpretno, da se je sprožila njegova puška in ga je naboj zadel v prsa. Pri tem je Durman prisel pod kolesa, ki so mu odrezali obe nogi. Prenesli so ga v bolničko, kjer je kmalu nato umrl.

POZDRAV.

Pred majim odhodom v stare kraj se enkrat pozdravljam in se lepo zahvaljujem svaku Francu Miku in sestri Gabrijeli ter rokom Francku Mele in Franku Grevencu iz Johnstowna, Pa., katero me spremili do kolodvora. Posebno pa pozdravljam svojega svaka Steva Čopa in sestro Antonijo ter mojega brata Johana Jurjeviča in njegovo družino v Central City, Pa., Somerset Co. Na veselo svidenje v kratekem!

Matevž Jurjevič,
na potu v Rakek s "Aquastanjo".

S. CH.:

Njena prijateljica.

Osebno jo je sicer poznala že od prej. "Kaj pa tvoj, kaj? Veš, kaj sem slišala o njem? Oh, ti povem, v šoli ali na plesnih večerih. Kar kakšni so moški!" — "On me ima rad, saj se že pet let poznam." — "Poznava, saj, ali kaj ima ta vse na vesti?" —

Tako pa kapljih ji je zagrenila objem z onim, ki jo je — oboževal.

In rastlo je ter se večalo prijateljstvo toliko pozrtvovolne družice. Dan za dnevom sta si bili neizogibni.

In dolga leta so bila sporadična vprašanja — ista.

Dolgač ali prevelika neobremenjenost z delom pa sta ju končno vendar zedinila. Sicer pa kar en passant.

Leta in pa večno isti dnevi razpored zblizajo tudi heterogene značaja, da se takoreč preko noči amalgamirajo v — prijateljstvo.

"Kam pa greš popoldne?" — "Saj veš, kam. Pa pridi še ti!"

In prišla je. Elegantna, da je nehotne izzivala nevoščljivost. Čeprav to ni hotela.

Ker pa je pravo prijateljstvo tudi pozrtvovljeno, ji novodošla naranila ženskih občutkov s preoblim podčrtavanjem lastne elegancije in njene skromnosti. To pride vse šečasoma. Tako nekaka — po kapljah.

"Ali si že videla ongavo z njenim bubifrizuro?" — "Kaj ne, da ji pristaja! Dajva še medve poskusiti?" — "Ne bodi no; kaj pa misliš?"

Tako nekako — po kapljih jo je imela prijateljica in ona,

"Kaj pa tvoj, kaj? Veš, kaj sem slišala o njem? Oh, ti povem, v šoli ali na plesnih večerih. Kar kakšni so moški!" — "On me ima rad, saj se že pet let poznam." — "Poznava, saj, ali kaj ima ta vse na vesti?" —

Tako pa kapljih ji je zagrenila objem z onim, ki jo je — oboževal.

In rastlo je ter se večalo prijateljstvo toliko pozrtvovolne družice. Dan za dnevom sta si bili neizogibni.

In dolga leta so bila sporadična vprašanja — ista.

Dolgač ali prevelika neobremenjenost z delom pa sta ju končno vendar zedinila. Sicer pa kar en passant.

Leta in pa večno isti dnevi razpored zblizajo tudi heterogene značaja, da se takoreč preko noči amalgamirajo v — prijateljstvo.

"Kam pa greš popoldne?" — "Saj veš, kam. Pa pridi še ti!"

In prišla je. Elegantna, da je nehotne izzivala nevoščljivost. Čeprav to ni hotela.

Ker pa je pravo prijateljstvo tudi pozrtvovljeno, ji novodošla naranila ženskih občutkov s preoblim podčrtavanjem lastne elegancije in njene skromnosti. To pride vse šečasoma. Tako nekaka — po kapljah.

"Ali si že videla ongavo z njenim bubifrizuro?" — "Kaj ne, da ji pristaja! Dajva še medve poskusiti?" — "Ne bodi no; kaj pa misliš?"

Tako nekako — po kapljih jo je imela prijateljica in ona,

Mirovna pogajanja v Maroku.

Pri sedanjih pogajanjih med prost mavzolej, kakor naleti na zastopniki vodje vstaških Riffov, je vse povsod v severni Afriki v cev Abd el Krima in delegati raznih oblikah in velikostih. Svet Francuzov in Špancev stopa v osnica časte kristjani, muslimani, pa predje Udžda, kjer so se začela tudi Zidje. Zato upajo, da bo Japponi, ki so jo Francuzi že zdavnaj napravili za svojo kolonijo, Zato tu v Udždu vse bolj spominja na Algerijo kot na Maroko, v katerem leži. Tudi pokrajina je bolj podobna svoji vzhodni sosedji. — Cvetoci nasadi se menjajo z bujimi travnikami, polji, vinogradmi in bombažniki. Vse to se tu zdi bolj domače in često imas dojem, da si v kaki francoski provinci in ne v Afriki.

Udžda je bila v francoski kolonialni politiki usojena važna uloga, že takrat, ko se je pravi Maroko mogel zapreti vsakemu evropskemu kolonialnemu vplivom. Francuzi so zasedli mesto, ki so je pa trajno mogli obdržati, ker je podpiral slavnega Abd el Kaddra, ki je bil za Francuzi trda kost in ki si ga Abd el Krim tako vestejo jemlje za vzugled. V bližini mesta je general Bugaud porazil sultana Sidi Mohameda in je dobil zato naslov kneza Islyjskega. — Petnajst let kasneje so Francuzi zopet zasedli mesto, ki so je pa trajno mogli obdržati sile leta 1907, deset let poprej kot je njihovo zmagoval prodiranje v Maroku toliko dozorelo, da so mogli dosegiti Udždo tudi od zapada. Tuji to je eden vzrok, zakaj je mesto bolj podobno alžirskemu kot maroškemu.

Tu ne vidiš naseljum kot drugod po Maroku, kjer jih je govor na divjanje zatiranih z zakonom in nemškim "Es ist verboten!" — Šel je Bismarck, propadla je od njega zamišljena in osnovana oblika nemške države, duh preganjanih delavskih voditeljev pa še danes vrvi med masami in jih vodi do novih napredkov. — Ista urada čaka blivšega proletarca Mussolinija. — Socijalistične organizacije naprimer obstajajo z ozirom na Mussolinijev delavski zakon le kot postavno nepriznane de facto organizacije. Za enkrat so razpuščene vse krajevne organizacije in tajništva. Njihova dolžnosti in funkcije opravljajo od centralne dočleneni članek. Za vse lokalne organizacije je namreč ustanovljena skupna zveza. — Organizacije imajo skupno strokovno glasilo, katero izhaja vseki četrtek dne. Eksekutiva teh strokovnih organizacij obstoji iz 3 mož. Isto pot morajo hoditi tudi druge organizacije. Ne more se tajiti, da ni prinesel Mussolinijev udar zmešnjave med detavstvo. Neodločni so odpadli, jedro pa je vendarle ostalo pri svojih organizacijah, pripravljeno, da vrši agitacijo in organizacijo od moža do moža in da ne bo nikoli klonilo duha pred nasiljem.

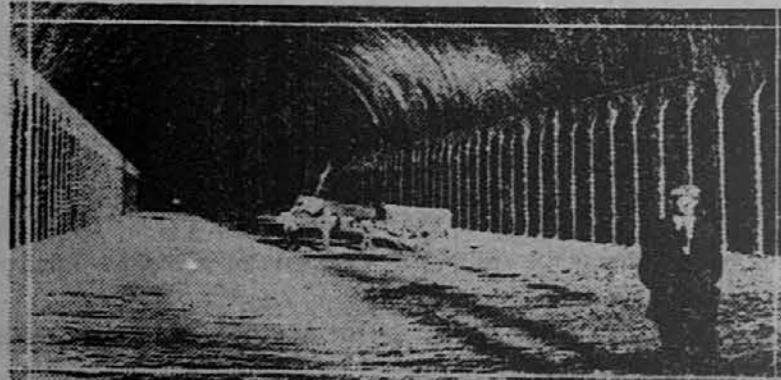
Cestni rop v Bosni.

Na cesti med Bugojnom in Kupresom je bil te dni izvršen drzen cestni rop. Razbojnički so pri tem dnevu napadli seljaka Sučića z Livna, ga oropali za 1800 dinarjev ter ga povrh še grozno pretrplili in težko ranili.

Orožniki so arretirali nekega Dušana Pomorovića in Abeza Kanepatiča, ki sta zločin že priznala.

ADVERTISEMENT in GLAS NARODA

NAJDALJŠI PODZEMELJSKI KANAL

V namenu, da napravijo Marselles za najvažnejše pristanišče Južne Evrope, so zgradili podzemeljski kanal do Port de Bouc. Kanal je dolg 7120 metrov, 15 metrov visok in 22 metrov širok.

**PRALNICA ANGLEŠKE
KRALJICE**

Pred sedemindvajsetimi leti sta dva visokošolca v Cambridge-u sklenila, da se bosta maščevala nad svojo perico. Vsak teden sta dala v pranje srajce itd., toda perica jima je prinesla ali znečkanje, ali stegane nazaj, včasih pa jih splošni ni prinesla. Ker sta imela nekoliko kapitala, sta sklenila, da ustavomita sama svojo pralnico. Vedala sta, da bosta od tam vsaj dobivala srajce, kakršne bosta same hotela. V severnem delu Londona sta najela malo prostor ter poiskala dve primerji deklici, katerima sta dala ustanovna navodila, kakšne srajce hčeta imeti poslej. Prijatelji na vseunelišči su začeli občudovati njiju srajce in ovratnike ter prosi, da li smoje tudi oni tam oddali perilo. Ta dva pa s tem nista bila zadovoljna in sta jih strašila s tem, da tako praje in likanje preveč stane. Ker so vseuneliščniki v Cambridge si novi bogati staršev, ta strah ni dosti zaledel. Kmalu je bilo treba še pet peric vzeti v službo. Danes je to eno največjih podjetij te stroke na svetu. Več kot petsto ženskega osebja je zapošljeno v ti pralnici. Tudi kraljevi dvor pošilja svoje perilo tu sem in kraljica Marija ima svoj posebni oddelok, a nihče drugi ne sme vedeti, kaj je dala v pranje kot je oni, ki ima s tem opravka.

ZAHAROVA LJUBEZEN

Sir Vasilij Zaharov, ki biva sedaj v Parizu, je po mnenju francoskih listov najbogatejši človek v Evropi. Na vsak način pa je prvi bogatš v Balkana in bližnjega Vzhoda. Saj je tudi globoko posegel v usodo svoje grške domovine: finančni je Venizelosovo maloazijsko vojno. Žal so zaledli grški vojaki manje kakor grški denari, sedaj je stopil Zaharov v zasluženi pokoj.

Kakor kaže ime, je Zaharov vnuk ruskega priseljence. Bil je v Atenah izprva skromen tolmač francoskih in angleških trgovcev. Slučajno ga je tako našel neki inženir znane angleške tovarne za orožje Wickers, ocenil njegove sposobnosti in ga povabil v službo v London. Mladi Grk se je podal na pot in se seznamil v zelenzenci s špansko vojvodinjo Villa Franca. Zaljubila sta se drug v drugega. Ustavila sta se v Parizu za več tednov, dokler ni moralna visoka dama v Madrid. Ob odhodu pa je spriporočila prijatelju, naj si poiše službo na Španskem.

Ravnatelj tvornice Wickers je izpolnil prošnjo novega nastavljenca, da ga premesti v Španijo in se je kmalu prepričal, da zaleže mladi mož na Španskem še več, kakor bi zaledel v Atenah. Vojvodinja Zaharova stalna svetovalka, mu je priskrbela na dvoru velikanskih naroci. Wickers zaslužil na stotine milijonov. Zaharov sam je postal z leti lastnik tovarn, parobrorov in pravi borjni kralj. Njegova ljubezen je bila tista do leta 1924. Vojvodinja Villa Franca je bila namreč tako nesrečno omogočena, a se vendar ni hotela ločiti. Vzeli je Zaharova šele po smrti svojega moža, leta 1924. Ta zakon, ki je zaključil 40letno ljubezen, je trajal samo dve leti. Pred kratekim je vojvodinja umrla in takoj je postal miliarder sam. Pa tudi Zaharov sam je že star gospod in je skoraj izključeno, da bi se s kako novo poroko iznervil spominu one, ki je sličajno, a vendar tako globoko posegla v njegovo življenje.

ALI VESTE —

da je jugoslovanski ministrski predsednik Pašić resigniral in da je postal njegov namestnik dr. Uzunović! Ali veste, da se noben tobak ne more primerjati s turškim tobakom in da so Helmarje iz 100-odstotnega čistega turskega tobaka?

**POUČNE KNJIGE
MOLITVENIKI**

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

: : IGRE : :
RAZNE POVESTI IN ROMANI

MOLITVENIKI:

Duša popolna	1.—
Marija Varhinja:	
v platno vezano	.80
v fino platno	1.00
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.70
Rajski glasovi:	
v platno vezano	1.00
v fino platno vezano	1.10
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.70
Skrbi za dušo:	
v platno vezano	.80
v usnje vezano	1.65
v fino usnje vezano	1.80
Sweta Ura z debelimi črkami:	
v platno vezano	.90
v fino platno vez.	1.50
v fino usnje vez.	1.60
Nebesa Naš Dom:	
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.80
Kvišku srca, mala:	
v fino usnje vez.	1.20
Oče naš, slonokost bela	1.20
Oče naš, slonokost rjava	1.20

**ANGLEŠKI MOLITVENIKI:
(ZA MLADINO.)**

Child's Prayerbook:	
v barvaste platnice vezano	.30
Child's Prayerbook:	
v belo kost vezano	1.10
Key of Heaven:	
v usnje vezano	.70
Key of Heaven:	
v najfinje usnje vezano	1.20

(ZA ODRASLE.)

Key of Heaven:	
v fino usnje vezano	1.50
Catholic Pocket Manual:	
v fino usnje vezano	1.30
Ave Maria:	
v fino usnje vezano	1.40

POUČNE KNJIGE:

Abecednik	.30
Prva čitanka, trdo vez.	.75
Angeljska služba ali nauk kako se naj streže k sv. maši	10
Boj načeljivim boleznim	.75
Dva sestavljena plesa: četvorka in beseda spisano in napisano	.35
Domači vrt, trdo vez.	1.—
Domači zdravnik po Knaipu	1.25
Domači živinozdravnik	1.25
Govedoreja	.75
Gospodinstvo	1.—
Jugoslavija, Melik 1 zvezek	1.50
2. zvezek 1—2 snopič	1.80
Kubična računica, — po meterski meri	.75
Katekizem, vezan	.50
Kratka srbska gramatika	.30
Knjiga o lepem vedenju,	
Trdo vezano	
Kako se postane ameriški državljan	.15
Knjiga o dostenjem vedenju	.50
Ljubavna in snubilna pisma	.50
Mlekarstvo s črticami za živinorejo	.75
Nemško - angleški tolmač	1.20
Največji spisovnik ljubavnih pism	.80
Nauk pomagati živini	.60
Najboljša slov. kuharica, 668 str.	5.00
Naše gobe, s slikami. Navodila za spoznavanje užitnih in strupnih gob	1.40
Nasveti za hišo in dom; trdo vezana	1.—
Nedščina	.75
Nemščina brez učitelja —	
1. del	.30
2. del	.30
Pravila za oliko	.65
Psihične motnje na alkoholski podlagi	.75
Praktični računar	.75
Praktični sadjar trd. vez.	3.00
Parni kotel; pouk za rabo pare	1.—
Poljedelstvo. Slovenskim gospodarjem v pouk	.35
Računar v kronske in dinarski vijavi	.75
Ročni slov-nemški in nemško-slovenški slovar	.60
Sadno vino	.60
Srbška zadetnica	.30
Slike iz kralstva, trdo vezana	.90
Slovenska narodna mladina, obseg 452 str.	1.50
Slovensko-nemški in nemško-slovenški slovar	.50
Spolna nevarnost	.25
Spretna kuharica; trdo vezana	1.45
broširana	
Sveti Pismo stare in nove zaveza, lepo trdo vezana	1.20

broširana	
Sveti Pismo stare in nove zaveza, lepo trdo vezana	1.20
broširana	
Sveti Pismo stare in nove zaveza, lepo trdo vezana	1.20

**POUČNE KNJIGE
MOLITYENIKI**

Umní čebelar	1.—
Umní kmetovalci ali spletini podnik kako obdelovati in izboljšati pot.	
lje	.30
Voščilna knjižica	.50
Zdravilna zelišča	.40
Zgodovina S. H. S. Melik	
1. zvezek	.45
2. zvezek 1. in 2. snopič	.70

RAZNE POVESTI IN ROMANI:

ĀŠKERČEVI ZBRANI SPISI:

Akropolis in piramide	.80
Balade in romance trd. vez	1.25
broš.	
Četrti zbornik trd. v.	1.—
Peti zbornik, broš.	.90
Primož Trubar trd. v.	1.—
Amerika in Amerikanci (Trunk)	5.00
Andersonove pripovedke trd. vez	.75
Agitator (Kersnik) trd. vez	1.—
Azazel trd. vez	1.—
Andrej Hofer	.50
Boccaccio dekameron	1.60
Beneska vedežvalka	.35
Belgrajski biser	.35
Beli rojaki, trdo vezano	1.00
Biserne 2 knjige	.80
Brez zarje trd. vez	.90
Brez zarje, broširana	.80
Bele noči (Dostoevski) t. v.	.75
Balkanska Turška vojska	.80
Balkanska vojska s slikami	.25
Božja pot na Smarno goro	.20
Božja pot na Bledu	.20
Burska vojska	.40
Bilke (Marija Kmetova)	.25

(ZA ODRASLE.)

CANKARJEVA DELA:	
Grešnik Leonard t. v.	.90
Hlapec Jernej	.50
Podobe iz sanj. t. v.	1.—
broš.	
Tolvaj Mataj, trd. v.	.90
Mali lord, trdo vezan	.80
Romantične duše trd. vez	.90
Zbornik trd. v.	1.20
Mimo življenja t. v.	1.—
broširano	
Drobni	.60
Igračke, trda vez.	1.—
broš.	
Toljaj Mataj, trd. v.	.90
Mali lord, trdo vezan	.80
Romantične duše trd. vez	.90
Zbornik trd. v.	1.20
Mimo življenja t. v.	1.—
broširano	
Drobni	

Miguel Cervantes:

Tatinska bratovščina

(Nadaljevanje.)

Družite ga in nikar ga ne pustite, da bi šel, ko bi jo gotovo kakšno napravil! Ali ne vidite, da je razkačen? In potem je tak, kar je Judež Makaralec! Sem stopil k krotitelju sveta in mojega sreca!

Pri teh besedah se mu je obesila z vso močjo za plasc, in ker ji je pomagal tudi Monipodio, sta ga ustavila. Chiquiznaque in Manifero pa nista vedela, ali naj bosta še huda ali ne staračakal, kaj napravi Repolido. No, ko sta mu Cariharta in Monipodio še nekoč časa prigovarjala, se je obrnil in rekel:

Nikar naj prijatelji ne jeze prijateljev, niti naj se prijatelji iz prijateljev ne norčejo, in posebno ne, če prijatelji vidijo, da se prijatelji jeze.

Ni ga tu prijatelja, ki bi dražil ali se norčeval iz prijatelja! — je odgovoril Monipodio. In glede na to, da smo si vsi prijatelji, naj si prijatelji podajo roke.

In prijatelji so si podali roke. Esealanta pa si je snela copato z noge in začela bobnati po njej, kar po tambrinu. Gananciosa je na to pograbila novo metlo iz palminega listja, ki je stala tam bliže, in praskajoč po njej, ji je izvabila glas, da se je ujemal s copato, eprav je bil oster in red. Tu je Monipodio prelomil krožnik, in si napravil dva betička, ki ju je potem z veliko spremnostjo vretel med prsti in basiral žljubna copati in metli.

Rinecone in Cortadillo sta se te nove iznajdbe skoraj prestršila. Posebno sta se začudila metli, ker kaj takšega nista še nikoli videla.

Metli se čudita, — je rekel Manifero, ko je to opazil. — Kaj ne, da mi napačno? In kar svet stoji, mi že nihče iznašel godbe, ki bi bila prej pri roki, ki bi delala manj pregiavie in ki bi bila bolj poceni. In res sem slišal praviti oni dan nekoga Študenta, da še niso iznašli muzike, ki bi jo bilo tako lahko razumeti in izvajati ter ki bi prav tako ne imela nečink ne kladive, ne strun, pa bi se bilo treba tudi tako malo napenjati zraven. In so študij, ki trdijo, da je izstrelil do godbo neki za ljubljeno gospodje iz našega mesta, in ki si domnišuje, da je pravi Hektor v glasbi.

Že verjamem, — je rekel Rinecone. — Toda zdaj poslušajmo, kaj nam bodo zapeli naši muzikanti. Zaprte Gananciosu se je že odkašla in bi se menda rada izkneza.

To je bilo tros. Monipodio namreč jo je bil naprosil, naj bi zapele, katero izmed segvidil, ki so bile takrat v navadi. Toda pred hititelja je vendar Esealanta, ki je začela s taktom in šibkim glasom takole:

Pozoren Sibiljanca — ima rdeče lase — zanj čisto se vnclo je moje sreca.

Za njo je zapela Gananciosa. Oči so mu črne, oblike zelenih pred takim ni varna ženska nobena.

To je bilo tros. Monipodio namreč jo je bil naprosil, naj bi zapele, katero izmed segvidil, ki so bile takrat v navadi. Toda pred hititelja je vendar Esealanta, ki je začela s taktom in šibkim glasom takole:

Če govorite o tisti, — je rekel Chiquiznaque, — je bilo tako, da sem jaz onega počakal snoti pri vratih njegove hiše, in da je prišel še pred Zdravomarijo dol. Stopil sem tja, mu pomeril obraz, očni in takoj spoznal: ta bo mnogo mnogo premajhen, da bi bilo možno, uraziti nanj brazdo širinajstih črt. Gleda na to torej, da mi je bilo čisto nemogoče, izvršiti to delo in se ravnat po objavljenih destrukcijskih — — —

— Instrukcijah hoče reči vaše blagorodije, ne destrukcijah, — je opomnil plemenita.

To hočem reči, — je pritrtil Chiquiznaque. — In pravram, da sem glede na to in ko sem spoznal, da je bil tisti obraz preozek in premalo prostoren za določeno število črt, kakov tudi znamenom, da bi moja pot ne bila popolnoma zastonj, opazil z nožem obraz nekega njegovega služabnika. In prepričan sem, da sem šel celo nekoliko čez ustanovljeno dolžino.

Mneni bi bilo pa le ljubše, da bi bili zarisali gospodarju brazdo sedmih črt, nego da jih je dobiti sluga vseh širinajst, — je menil vitez. — Na vsak način se nismo bili pogodili tako! Toda nič ne de — radi tistih tridesetih čekinov, ki sem jih dal v ta namen, ne bom nič večji revez. V ostalem pa poljubljam vašim blagorodom roko.

Pojdite na pašnik s takim petjem! — se je oglasil tu Repolido. — In postope stare reči pri smiru, ko nima pomena měšati! Kar je bilo, je bilo, in stopite že na novo stezo! In zdaj dovolj te kosti.

Oj, ljubček moj, po meni nikar tako ne bij! Če dobro se pomisl, so tvoje te kosti.

Pojdite na pašnik s takim petjem! — se je oglasil tu Repolido. — In postope stare reči pri smiru, ko nima pomena měšati! Kar je bilo, je bilo, in stopite že na novo stezo! In zdaj dovolj te kosti.

Bili pa so tako dobre volje, da bi bili še gotovo peli naprej, če

ne bi bili zaslišali, da spet z vso močjo trka na vrata. Monipodio je vstal, da gre pogledat, kaj je, straža mu je povedala, da se je prikazal na koncu ulice justični alkald (mestni nadzornik), z njim pa neutralna bircica (torej taka, ki nista zločincev niti ovaja, niti svarila) Tondillo in Cernicalo.

Komaj so to zaslišali oni, ki so bili v hiši, ko so se takoj prestrešili, da sta si Cariharta in Esealanta svoje copate narobe obuli: Gananciosa je izpustila svojo metlo, Monipodio pa svoje tolkača, in v zbehanem molku je zamrla vsa muzika. Chiquiznaque je umrmljen, Repolido otrpnil, Montferrero okamenil. In vsi so jo pobrali, ta na eno, oni na drugo stran, splezavši na balkone in strehe, da bi od tam zbežali in poskakali v druge ulice. Nikdar ni nepričakovani strel iz puške ali pa nenaden grozak tako razpršil breskribne jate golobov, kakor je spravila v zbehanost in strah celo družbo in te dobre ljudi novic, da prihaja justični alkald.

Novince Rineconete in Cortadillo nista vedela, kaj naprati in sta ostala, kjer sta bila, čakajoč, kako konča ta nevihta, ko se je straža že vrnila in javila, da je izvabila glas, da se je ujemal s copato, eprav je bil oster in red. Tu je Monipodio prelomil krožnik, in si napravil dva betička, ki ju je potem z veliko spremnostjo vretel med prsti in basiral žljubna copati in metli.

Rinecone in Cortadillo sta se te nove iznajdbe skoraj prestršila. Posebno sta se začudila metli, ker kaj takšega nista še nikoli videla.

Metli se čudita, — je rekel Manifero, ko je to opazil. — Kaj ne, da mi napačno? In kar svet stoji, mi že nihče iznašel godbe, ki bi bila prej pri roki, ki bi delala manj pregiavie in ki bi bila bolj poceni. In res sem slišal praviti oni dan nekoga Študenta, da še niso iznašli muzike, ki bi jo bilo tako lahko razumeti in izvajati ter ki bi prav tako ne imela nečink ne kladive, ne strun, pa bi se bilo treba tudi tako malo napenjati zraven. In so študij, ki trdijo, da je izstrelil do godbo neki za ljubljeno gospodje iz našega mesta, in ki si domnišuje, da je pravi Hektor v glasbi.

Že verjamem, — je rekel Rinecone. — Toda zdaj poslušajmo, kaj nam bodo zapeli naši muzikanti. Zaprte Gananciosu se je že odkašla in bi se menda rada izkneza.

To je bilo tros. Monipodio namreč jo je bil naprosil, naj bi zapele, katero izmed segvidil, ki so bile takrat v navadi. Toda pred hititelja je vendar Esealanta, ki je začela s taktom in šibkim glasom takole:

Pozoren Sibiljanca — ima rdeče lase — zanj čisto se vnclo je moje sreca.

Za njo je zapela Gananciosa. Oči so mu črne, oblike zelenih pred takim ni varna ženska nobena.

To je bilo tros. Monipodio namreč jo je bil naprosil, naj bi zapele, katero izmed segvidil, ki so bile takrat v navadi. Toda pred hititelja je vendar Esealanta, ki je začela s taktom in šibkim glasom takole:

— Instrukcijah hoče reči vaše blagorodije, ne destrukcijah, — je opomnil plemenita.

To hočem reči, — je pritrtil Chiquiznaque. — In pravram, da sem glede na to in ko sem spoznal, da je bil tisti obraz preozek in premalo prostoren za določeno število črt, kakov tudi znamenom, da bi moja pot ne bila popolnoma zastonj, opazil z nožem obraz nekega njegovega služabnika. In prepričan sem, da sem šel celo nekoliko čez ustanovljeno dolžino.

Mneni bi bilo pa le ljubše, da bi bili zarisali gospodarju brazdo sedmih črt, nego da jih je dobiti sluga vseh širinajst, — je menil vitez. — Na vsak način se nismo bili pogodili tako! Toda nič ne de — radi tistih tridesetih čekinov, ki sem jih dal v ta namen, ne bom nič večji revez. V ostalem pa poljubljam vašim blagorodom roko.

Pojdite na pašnik s takim petjem! — se je oglasil tu Repolido. — In postope stare reči pri smiru, ko nima pomena měšati! Kar je bilo, je bilo, in stopite že na novo stezo! In zdaj dovolj te kosti.

Pojdite na pašnik s takim petjem! — se je oglasil tu Repolido. — In postope stare reči pri smiru, ko nima pomena měšati! Kar je bilo, je bilo, in stopite že na novo stezo! In zdaj dovolj te kosti.

Bili pa so tako dobre volje, da bi bili še gotovo peli naprej, če

Izvolite še malo počakati, — Izvolite še malo počakati, —

NOVE GRADNICE ORGANIZACIJE "HČERK AMER. REVOLUCIJE"

Pred kratkim se je vršila v Washingtonu konvencija "Hčerk Ameriške Revolucije". V organizaciji spadajo članice onih rodbin, kajih predniki so se borili v ameriški revoluciji. V odboru so seveda izvoljene zastopnice najvišje ameriške družbe. Predsednica je Mrs. Alfred Brosseau iz Connecticuta (srednja v prvi vrsti).

gospod, in izpolniti svojo besedo, kakor suo izpolnili v vsem potenju in na vašo največjo korist vojo mi! Manjka še dvajset členkov in vaše gospodstvo ne pojde odtod, dokler jih ne plača za ne zastavi zanje primerne vrednosti!

To imenuje vaše blagorodje izpolniti besedo, če dobi te halapee, kar je namenjeno gospodarju? — je vprašal plemenita.

Gospod je naravnost imeniten! — je rekel Chiquiznaque.

Rekel bi, da se me spominja pesni: "Kdor ljubi Beltrana samega, ta ljubi tudi njegovega psa."

Kaj ima opraviti ta pesem znašo zadavo? — je dejal vitez.

Kaj ni isto, če rečem: — Kdor sovraži Beltrana samega, ta sovraži tudi njegovega psa? — je odgovoril Chiquiznaque.

Po tem je Beltrana ta trgovcev, ki ga vaše gospodstvo sovraži, njegov služba pa je njegov pes. In kar daš, da je Beltrana samemu. In tem je posel opravljen in naročeno izvršeno. In zato morate plačati vse in ne zahtevati kakih popustov!

Istega mnenja som jaz, in te besede ste mi, prijatelj Chiquiznaque, vzeli naravnost iz ust, — je pristavil Monipodio. In zato naj se vaše gospodstvo, gnospod vitez, ne prička s svojimi tovariši in prijatelji, — ampak svetujem vam, da delo takoj plati!

Ce pa izvolite, da dobi tudi gospod svoje v razmerju z obveznostjo njegovega obrazu seveda, računajte s tem, da tak natrag nemudoma izvršimo!

Če je tako, potem radovoljno pošteno plačam eno in drugo, — je rekel vitez.

Ne dvomite o tem nič manj, gospod, nego da ste kristjan, — je zatrdil Monipodio. — Chiquiznaque mu jo prilepi takšno, da, kadar bi bilo možno, uraziti nanj brazdo širinajstih črt. Glede na to torej, da mi je bilo čisto nemogoče, izvršiti to delo in se ravnat po objavljenih destrukcijskih — — —

Na to obljubo in zagotovite, — je rekel vitez, — izvležite vse v zastavo to verigo! In sicer v poračunavanju tistih dvajset držav, ki sem jih dolžan že od prednjem, in širidesetih, ki jih nudim za prihodnjem brazdom. Veriga tehtava svojih tisoč duktur in ni izključeno, da ostane kar v vaših rokah. Zakaj že računan s tem, da bo treba v najkrajšem času izvršiti?

Na to obljubo in zagotovite, — je rekel vitez, — izvležite vse v zastavo to verigo! In sicer v poračunavanju tistih dvajset držav, ki sem jih dolžan že od prednjem, in širidesetih, ki jih nudim za prihodnjem brazdom. Veriga tehtava svojih tisoč duktur in ni izključeno, da ostane kar v vaših rokah. Zakaj že računan s tem, da bo treba v najkrajšem času izvršiti?

Na to obljubo in zagotovite, — je rekel vitez, — izvležite vse v zastavo to verigo! In sicer v poračunavanju tistih dvajset držav, ki sem jih dolžan že od prednjem, in širidesetih, ki jih nudim za prihodnjem brazdom. Veriga tehtava svojih tisoč duktur in ni izključeno, da ostane kar v vaših rokah. Zakaj že računan s tem, da bo treba v najkrajšem času izvršiti?

Na to obljubo in zagotovite, — je rekel vitez, — izvležite vse v zastavo to verigo! In sicer v poračunavanju tistih dvajset držav, ki sem jih dolžan že od prednjem, in širidesetih, ki jih nudim za prihodnjem brazdom. Veriga tehtava svojih tisoč duktur in ni izključeno, da ostane kar v vaših rokah. Zakaj že računan s tem, da bo treba v najkrajšem času izvršiti?

Na to obljubo in zagotovite, — je rekel vitez, — izvležite vse v zastavo to verigo! In sicer v poračunavanju tistih dvajset držav, ki sem jih dolžan že od prednjem, in širidesetih, ki jih nudim za prihodnjem brazdom. Veriga tehtava svojih tisoč duktur in ni izključeno, da ostane kar v vaših rokah. Zakaj že računan s tem, da bo treba v najkrajšem času izvršiti?

Na to obljubo in zagotovite, — je rekel vitez, — izvležite vse v zastavo to verigo! In sicer v poračunavanju tistih dvajset držav, ki sem jih dolžan že od prednjem, in širidesetih, ki jih nudim za prihodnjem brazdom. Veriga tehtava svojih tisoč duktur in ni izključeno, da ostane kar v vaših rokah. Zakaj že računan s tem, da bo treba v najkrajšem času izvršiti?

Na to obljubo in zagotovite, — je rekel vitez, — izvležite vse v zastavo to verigo! In sicer v poračunavanju tistih dvajset držav, ki sem jih dolžan že od prednjem, in širidesetih, ki jih nudim za prihodnjem brazdom. Veriga tehtava svojih tisoč duktur in ni izključeno, da ostane kar v vaših rokah. Zakaj že računan s tem, da bo treba v najkrajšem času izvršiti?

Na to obljubo in zagotovite, — je rekel vitez, — izvležite vse v zastavo to verigo! In sicer v poračunavanju tistih dvajset držav, ki sem jih dolžan že od prednjem, in širidesetih, ki jih nudim za prihodnjem brazdom. Veriga tehtava svojih tisoč duktur in ni izključeno, da ostane kar v vaših rokah. Zakaj že računan s tem, da bo treba v najkrajšem času izvršiti?

Na to obljubo in zagotovite, — je rekel vitez, — izvležite vse v zastavo to verigo! In sicer v poračunavanju tistih dvajset držav, ki sem jih dolžan že od prednjem, in širidesetih, ki jih nudim za prihodnjem brazdom. Veriga tehtava svojih tisoč duktur in ni izključeno, da ostane kar v vaših rokah. Zakaj že računan s tem, da bo treba v najkrajšem času izvršiti?

Na to obljubo in zagotovite, — je rekel vitez, — izvležite vse v zastavo to verigo! In sicer v poračunavanju tistih dvajset držav, ki sem jih dolžan že od prednjem,

Po široki cesti življenja

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

10

(Nadaljevanje.)

Ko je prišla na obisk, je stal, dobro oblečen, pred hišo Konrida. Ko se je ozrl navzgor proti oknu, je videl Vero, ki je stala pri oknu, obrnjena hrbtom proti cesti. Barve mu je pricelo utripati sreca in kot pod uplivom magnetične sile, se je ona v istem trenutku obrnila ter se ozrla navzvod. Misil je, da črti njen pogled, a se predno je mogel dvigniti svojo roko, da jo pozdravi, se je obrnila od okna. Zavesa je padla. Če ne drugega, je vedel vsaj, da je doma. V naslednjem trenutku se bo zopet sestal živo.

— Če se mi bo le posrečilo ujeti izraz njenih oči, — si je misil, in zadovoljen bom.

Namenoma se je nekoliko obotavljala na cesti. Poznal je žensko nečimnost. Domneval je, da je poklicala svojo služkinjo, in da je ogledovala svojo postavo v zrealu.

Poleg vile Konrida se je nahajala eteličarna. Sledec trenuteku mu impulz je Ter Velps stopil v to prodajalno ter si izbral krasen šopek etvet.

Vedel je, da mora ljubiti etvetke.

Poln srpanj, srečen kot otrok, je odšel po stopnjicah navzgor ter se veselil svoje lastne slike, katero je odbil visoko ogledalo. Dobro je izgledalo. Niti najmanjše razlike ni bilo med njim in visokorojenimi gospodi in zavest tega mu je bila skrajno prijetna. On je vedno zrl z gotovim zaničevanjem na nekatere svoje tovariške, ki so domnevali, da se jim ni treba brigati za družabne oblike.

Prišel je služabnik, sprejel njegovo vizitnico ter zopet odšel. Odlični mir, ki ga je obdajal, se je prilegal elegantni notranjosti, ki ga je obdajala.

Kmalu nato pa se je vrnil služabnik.

— Gospoda obžaluje, — je rekel dvorljivo.

Henrika je streslo. Šele na trpkem razočaranju, ki se ga je lotilo, je spoznal, kako zelo se je veselil tega zopetnega srečanja. — In kaj sedaj? Žaljena ni bila le duša umetnika, temveč predvsem človek. Odslovili so ga kot vsljivega. Potrebovali niso niti izgovora.

In on jo je vendar videl ter je vedel, da je doma.

Jeza se je pričela boriti z njegovim razočaranjem, ko se je viden takoj ponižanega in maleknostnega. Stisnil je zobe ter se obrnil, a v istem trenutku se je zopet spomnil etvet. Zanjo jih je kupil in njej morajo ostati! V tem je viden vsaj majhno demonstracijo proti žaljenju, katerega je bil deležen v tej hiši. Vsled tega je izročil šopek služabniku, ki se je medtem vrnil, naročilom, naj ga izroči gospoj. Nobenega naročila ni dal, nobene banalne besede. — Oa bo že vedela, zakaj ne, — si je misil na tistem.

— Kaj pomenja to? — je zakričal Konrid, ko je prinesel služabnik šopek v sobo. — Kdo vam je dal to, Jurij?

— Gospod zunaj, za milostljivo gospo.

Vera je prebedela, vzela šopek iz rok služabnika ter mu poznigila, naj se odstrani. To, kar je pričakovala v naslednjem trenutku, ni bilo za ušesa tretje osebe.

Lorenc se je z besnim pogledom ozrl na svojo ženo.

— Kako si more dovoliti tako nesramnost, ta mazač? — je pričel jezno. — Kako pride do tega, da ti pošilja etvetice? Ali ne ve, da se kaj takega ne spodobi, če pa si ga mogoče celo bodrila, da si drzne kaj takega?

Prvikrat po dolgem času se je dvignila v Veri jeza.

— Če bi le mogel biti nekoliko mlješji v svojih sodbah glede takih maleknostnih stvari, — je rekla. — Take nedolžne etvetke bi te ne snele razburjati.

— Seveda, — se je rogal. — Jaz naj igram ulogo komodnega človeka, ki se da voditi za nos od vsakega prvega pritepenca. Iz tega ne bo nč, draga dete. Emil Herskot ti lahko pošilja toliko rož kot hoče, a od tega pritepenega slikarja je naravnost nesramno kaj takega in jaz mu bom posvetil, karkothiro ga bom viden. —

Prijel je šopek, ga vrgel ob tla ter pomandal. Vsa podlost njevega značaja je prišla pri tem do izraza.

Vera je stisnila zobe, da ostane mirna, a ob pogledu na unčene etvetke je čutila skor telesno bolečino. Ali ni bila to presenetljiva slika njenega lastnega življenja?

— Obljubila si mi, da ne boš nikdar več videla tega človeka. Ali si držala svojo besedo?

— Da.

— In kako pride do tega, da hoče napraviti obisk pri nas? Ali mi hoče mogoče izraziti svoje obžalovanje, da sem še vedno živ? Na vsak način si mu moraš nuditi poguma.

Odlöžila je list, v katerem je čitala malo poprej, vstala ter stola poleg njega. V celem obnašanju je bilo nekaj pretečega in Lorene se je umaknil za mizo, ki je delila oba, kot da pričakuje udarec.

— Kaj hočeš? — je vprašal negotovo.

Obstala je, ne da bi vedela, kaj se godi v duši njenega moža.

Zagotoviti ti, da nimam niti najmanjšega namena vabiti tujcev v svojo hišo, — je rečla z trescočim se glasom. — Ali res nemišli, da bi mogla imeti žalostni pogum, da pokažem celemu svetu stramotne vezi, v katere me je vkoval ta zakon? Ne boj se. Ne nosim le potprežljivo svojega križa, temveč skušam tudi prikriti svoje rane, ne radi tebe, temveč radi mene same.

Njen glas je postal proti koncu čisto pritajan, kot da smejo slišati njene besede komaj stene. Dve težki solzi sta se utrnili iz nje.

Z A M A J N I K

S M O D O B I L I V Z A L O G O 6
N O V I H G L A S N I H , P R A-
V I H V I C T O R P L O Š C .

Vse so po 75c, za poštnino je
treba poslati 35c več.

Vse so prave glasne Victor plošče, tako dalečne za pomladanski čas. Pravili so poštne money order. Naročite vam štiri plošče, kajti manj plošč ne poslužimo, ne nam v resnicu ne izplača zavajati.

78490 Ach du lieber Augustin, Valček

78532 Schnitzelbank, Polka

78554 Planinska lopotica, Valček

78554 Pavinka, Mazurka

78576 Peleg nedoljno oko. Poje Kvartet Conemaugh

78576 Slovenski sem, Poje Kvartet Conemaugh

78576 Na stoku, Polka

78599 V zelenem vrtu, Valček

78599 Erzherzog Karl, Marš, Vojaška

78599 Die Netken, Sotij

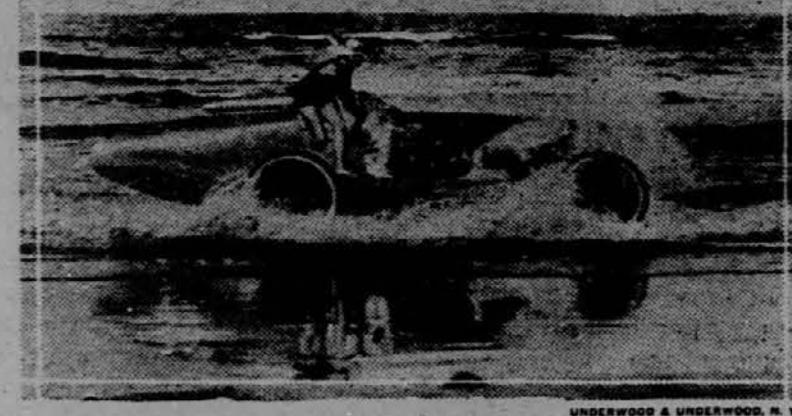
78599 Roll 'Em Girls, Fox Trot

78599 Flamin' Mamie, Fox Trot

Ali smo edina slovenska tvrdka v osni-Ameriki, ki prodaja te Victor plošče in sicer v vsej v Vičtor tovarni.

Ivan Pajk VICTOR DEALER 24 Main St., Conemaugh, Pa.

POMAGATI SE JE ZNALA

V Dayton Beach, Florida, so se pred kratkim vrstile na morske obrežje avtomobile tekme. Ko je vozila Francozinu Joan La Costa z naglievo 138 milj na uró, se je avtomobil naenkrat vnel. Imela pa je toliko prisotnosti duha, da ga je zavozila z dirkašča naravnost v morje. Dobila je le neznatne opeklbine in tudi avtomobil se ni dosti poškodoval.

nih oči ter ji padli na roki. Konrid pa je stopil izza mize, si pričel mestni roki ter se smehljati.

— Zelo dobro, zelo dobro! Izvrstno, — je rekel ter kimež z glavo. — Upam, da ne boš tega pozabila.

— Dr. Šrat, — je sporocil služabnik in Vera je hitro odšla.

Ko je prišla v svojo sobo, je sedla na stol ter pričela pretakati trpkе solze.

Kako je mogel on slutiti, koliko je trpela! Ti vedno ponavljajoči se prizori z možem so razrahljali konečno njene žive ter jo napoljili dejanjski bolno.

Henrik Ter Velps se je vrnil medtem v svoj atelje, ne da bi ga pomiril izpred po svetjem zraku.

— Nikdar, nikdar več, — je ponavljala. Skrbno je pobral vse skice, ki so nosile deloma potese Vere ter se napotil z njimi proti kamnu, da jih tam sežege.

Vse je hotel pozabiti, — tako je zahteval njegov ponos. Že je prizgal užigalico, ko je nekdo potkal na vrata.

Vrata so se odprala in vstopila je gospa Herskot. Henrik je zrl nanjo tako presenečeno, da se mu je smehljaje približala.

— Oprostite, če motim, dragi mojster, a čula sem, da so ateljeji umetnikov neke vrste proste postaje za znance in ker me vodi sem k pose... Saj mi oprostite, dragi Ter Velps?

— Za božjo voljo, kaj hočem drugega? Prosim, ali hočete se stil — je rekel ves zmeden. Konrid je stol, ki je izgledal kot da je nekoč počivala na njem glava Marije Antoniete.

— Kakšen lep stol! — je rekla gospa Herskot, a takoj nadjevala: — Sedaj pa moja prošnja. Saj veste, Božič je pred durnim ker je tako težko napraviti Veri veselje, — ker ima vsega na razpolago ter je popolnoma brezbrizna, — mi je prišla misel, da vas napisam za skico, še tako površno, seveda proti dobrini odškodnini.

Ter Velps je postal rdeč v obraz in na njegovem čelu so se prikazale gube.

— Nisem trgovec, milostljiva gospa. — je rekel ostro. — Če mislite to, ste zgrešili prava vrata.

— O, bila sem pripravljena na kakšno tako porednost. — je odvrnila brezbrizno. — Ne boste pa se me tako hitro iznebili, ker morate svojo odklonite nekoliko motivirati.

— Ali je to potrebno? — je vprašal.

— Dvorljiv mož stori marsikaj, kar ni neobhodno potrebno, — je odvrnila tako uljudno kot da je ravnokar izgovorila največje laskanje.

(Dalje prihodnjič.)

ANDRE BIRABEAU:

Obletnica.

Lahko prisrežem: gospod Valajun se je oženil iz najboljših namenov. Trdno je sklenil, da bo dober mož in, če blagoslov nebo njenega zakona, tudi dober oče. Ali povojno čisto naravnost, poročil se, da se spočije. Ne radi tega, ker je mogoče kedaj veselo izvel, ne; prvotno sin revniji staršev, danes ga lahko smatramo za bogatega. Ni imel ravno dosti časa, da je nabral svoje premoženje. Za zabavo mu ni ostalo mnoogo — samo najpotrebenje. Mir, ki si ga je želel v zakonu, ni bil tisti mir, ki si ga že lahko življe, utrujen po veselih mukah precitih noči, ampak tisti zasluzeni odpočitek trgovca, ki se je utrudil v trdem delu svojih delavnih dni.

V loteriji mladih devojk si je Valajun izbral ono stvarce, ki je najbolj povešala oči. Ime je bil Šrat, ki je bil Šrat in ni niti znala igrati klavirja niti ni ljubila plesa. Bil je plavih las, da je lahko čutil, da bo nekoč lahko brez posebne skrbi osivel. Devojko so predstavili gospodu Valajunu trikrat, toda še četrtoči se je spomnil, da je že enkrat videl. Po tem je sklepal, da je ona tista žena, ki jo potrebuje. Poročil jo je. In nato je odšel nekaj, kar mu ni bilo ravno prijetno: ugotovil je, da se njegova žena zanima v preveč za radosti intimne ljubezni. Najprej je iztuhal, če da je to zanjo še nekaj novega, navajenega; toda pretekli so tedni in ni opazil niti sledu, da bi bila Šrat nasičena. S tem nikakor nočem reči, da bi bila kaka moderna Mesalina; ne, že zelela le nič drugega kakor to, da živi tako, kakor da se je omožila iz ljubezni.

In to se zgodi četrtek na teden. Šrat je za to vse navdušena. Ona teši na ta način v enaki meri svoje nagnjenje do čustev kakor tudi svoje ljubezenske potrebe. Njen strasti — ne, da saj vemo, vi kolegi, temveč se je dal zapri-

kako se navadno končajo taki le prijetno aranžirani dnevi, saj ža razne spominske dneve radi prirejamo majhne veselje.

Saj je polno njenih obletnic, tako prvega srečanja z Valajunom, prvega "ljubim te", obletnica zaroke, poroke, saj so še rojstni dnevi in godovi (Julieti ima šest krstnih imen in vseh teh šest godov praznjujeta). Poleg tega je še polno družinskih dogodkov ali ugodne kupčije, ki se jih tudi lahko vsako leto spominjata. In končno praznjujeta še polno drugih dni, katerih pomenov se ne da natančno določiti: "Danes je dvanajsti april! Kaj? Ne spomniš se... No, več kaj...!"

In takih obletnic ne gre praznovati v domačem suknju, z mehkim ovratnikom in v brezpetnikih. Julieti se pokaže v svoji dražestni, očarjujoči deshabili in zahteva tudidi, da se smuka Valajun v smokingu. Tako se spremeni jedilnica naenkrat v separaci. V resnici: saj ni nič drugace: Kakor hitro prineše dekle desert, ji reče: "Dajte vse na mizo in pustite nas v mire!" Prijetno, kaj? Da, zelo prijetno, posebno za moža, ki se je oženil, da bi se malo odpočil.

"Poslušaj," je rekel Julieti — "daj in zaznamuj mi enkrat za vsejek v koledarju vse twoje obletnice."

Razumemo, da opravičljivo želi vedeti, kdaj prazaprav more sedeti mirno ob kamnu, kadpi to enostavni, ugodni večerjci svojo pipo in brati časopis. Kako je bil naven! Ni slutil, da išče Julieta neudrino dobre prilike, da bosta mogla praznovati novo obletnico.

Tedaj pa se je zgredilo sledče: gospod Valajun se je čisto privabil temu, da se zabava zvezcer v smokingu pri bogato obloženi mizi. Zadele so mu je pa smešno, da bi sedel vedno le v svoji lastni jedilnici, nasproti temu buffetu v strano natankem stilu Henrika II., pred seboj dve ravnokar umorjeni jerebici, skledico s kompotom najrazličnejšega sadu in poleg sebe ženo, ki je vedno ena in ista in poleg tega še njegova lastna.

Pozabil sem vam takoj povediti — gospod Valajun ima trgovino s kožuhovino. In ne ravno nedokrakat se zgodil, da dame, ki kupijo lepe kožuščke, ne morejo vedno plačati, želijo pa klubu temu obdržati elegantno lisico ali krtka... v takih slučajih se take dame izredno dražes